

VESNA

**Informativní společensko – zábavný zpravodaj obyvatel a
zaměstnanců Domova Vesna, p. o., Orlová**



JARO V OPAVĚ (Foto: mapia.net)

OBSAH

1. OPAVA	3
2. STALO SE V DOMOVĚ	9
Tři králové	9
Masopust	9
Myslivecký ples	11
Duo Jamaha opět v Orlové!	13
3. VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	14
4. ČEŠTINA JE PROSTĚ DOKONALÁ	17
5. PRO CHYTRÉ HLAVY	18
6. PRO ZASMÁNÍ	19
7. ŘEŠENÍ	20



Opava.

Opava leží v dnešním Moravskoslezském kraji, na řece Opavě. Město vzniklo v místě, které bylo osídleno už někdy v pravěku. Archeologické nálezy z Kylešovic (což je v současné době část Opavy) dokazují, že zde stálo slovanské hradiště, s nejvyšší pravděpodobností náležející kmeni Holasiců. Ve dvanáctém století pak už na "Jantarové stezce" poblíž brodu přes řeku Opavu ležela kupecká osada. Někdy počátkem 13. století pak tato osada získala městská práva, která byla roku 1224 potvrzena českým králem Přemyslem Otakarem I.

Prvními opavskými knížaty byli příslušníci pobočné větve Přemyslovců. V té době byla Opava ještě městem moravským, Přemysl Otakar II. Opavsku zřídil svébytný statut v rámci Moravy a věnoval jej svému nemanželskému synu Mikuláši I. Opavskému. Přemyslu Otakaru II. totiž "ujely nohy" s Anežkou z Kuenringu, dvorní dámou jeho manželky Markéty Babenberské, a to opakovaně. Takže se mu narodily pravděpodobně čtyři nemanželské děti, syn Mikuláš se stal později "pánem Slezska" a jeho syn Mikuláš II. je prvním doloženým opavským knížetem. V roce 1377 se jako důsledek dědického dělení mezi syny Mikuláše II. od Opavska oddělilo Krnovsko a vzniklo tam samostatné knížectví. Tohleto dělení majetku rovným dílem mezi dědice je slezskou specialitou, zavedenou Piasty a je příčinou rozdrobení Slezska na spoustu malých knížectví.

Opavsko mělo vždy velmi blízko k Ratibořsku, významnému slezskému knížectví. Na krátkou dobu byla právě po smrti Mikuláše II. obě knížectví i sloučena, později tam vládli až do roku 1521 příslušníci pobočné přemyslovské větve, která zanikla definitivně až se smrtí úplně posledního přemyslovce Valentina Hrbatého. Právě ve sblížení Opavska a Ratibořska bych viděl asi jeden z důvodů, proč se Opavsko přiklánělo ke Slezsku tak dlouho, až se roku 1613 po formálním stvrzení Matyášem Habsburským stalo definitivně součástí Slezska.

Po Slezských válkách ztratilo Rakousko většinu Slezska a ve zbytku bylo vytvořeno Slezské vévodství, které bylo od roku 1782 až do roku 1850 spravováno Moravskoslezským guberniem se sídlem v Brně. Jinými slovy - Morava a Slezsko byly sloučeny do jednoho správního útvaru. Roku 1849 bylo Rakouské Slezsko od Moravy opět odděleno a stalo se Vévodstvím Horní a

Ročník XVII., číslo 1

Dolní Slezsko se sídlem v Opavě. Tady započalo asi nejvýznamnější období v historii slezské Opavy, kdy se město stalo hlavním městem jedné z korunních zemí, podobně jako Praha nebo Brno. Ještě na kratičkou dobu v letech 1860 - 1861 bylo rakouské Slezsko přičleněno k Moravě a pak prakticky až až do roku 1928 bylo samostatným správním útvarem, ať už v rámci monarchie nebo republiky.

O původu názvu Opava koluje spousta pověstí. Jedna zkazka vypráví o tom, jak se na břehu řeky hádali dva pánové o páva a pojmenovali podle toho jak řeku, tak město Opava. Za mých mladých let byla hojně rozšířená domněnka, že město leží na místě někdejšího keltského oppida a podle toho bylo nazváno. Nejpravděpodobnější mi osobně připadá teorie, podle které má pojmenování města i řeky základ v germánském apa a keltském ahwa nebo ahawa, což obojí znamená vodu či mnoho vody. Koneckonců německé sloveso tropfen znamená stékat, kanout, kapat..

Již od středověku se české království stávalo cílem německých přistěhovalců, slezská území nevyjímaje. Tak se Opava v průběhu staletí přeměnila na německo-jazyčné centrum s velmi výraznou převahou německého obyvatelstva, ať už se nám to líbí nebo ne. Z Němců se stali starousedlíci, Slezané, bez kterých by Opava nikdy nebyla tím, čím se v průběhu staletí stala.

Byli to profesor opavského státního gymnázia Faustin Ens, penzionovaný hejtman Franz Mückusch von Buchberg a konečně opavský purkmistr Johann Josef Schössler, kteří se zasloužili o vznik NEJSTARŠÍHO MUZEA NA ÚZEMÍ DNEŠNÍ ČESKÉ REPUBLIKY, Slezského zemského muzea. Jeho založení se datuje do roku 1814, na rozdíl od Moravského zemského muzea v Brně (1817) nebo Národního muzea v Praze (1818). Současné Slezské divadlo v Opavě je pokračovatelem tradic německojazyčných divadel ze 17. a 18. století, sídlí v budově německého Stadttheater Troppau, postaveného roku 1805. Gregor Johann Mendel, zakladatel genetiky, který v Opavě maturoval a podle kterého je mj. pojmenováno jedno ze dvou opavských gymnázií, byl Němec. Jeho spolužák z gymnázia, pozdější poslanec Říšského sněmu, který se významně zasadil o zrušení poddanství, roboty a desátku v Rakousku, Hans Kudlich byl rovněž Němec. Tím nechci říci nic jiného, než že bychom neměli zamlčovat německou historii Slezska, neměli bychom se tvářit, že zde žili vždycky jenom nějací více či méně poněmčení "Moravci", kteří jsou v podstatě Moravané, tedy vlastně Češi a že Slezsko tedy bylo vždycky vlastně plné Čechů.

Pokud zmiňuji významné osobnosti, které mají vztah k Opavě a které rovněž významně ovlivnily historii českého Slezska, pak určitě nelze pominout prvního ředitele českého opavského gymnázia Vincenze Praska - slezského pedagoga, jazykovědce, spisovatele, novináře a významného národního buditele. Určitě

Ročník XVII., číslo 1

nejznámějším opavským rodákem je Vladimír Vašek, známý pod pseudonymem Petr Bezruč, autor "Slezských písní", byť je jeho autorství občas zpochybňováno. Velmi blízký vztah k Opavě a Slezsku měl Jan Neruda.

Je toho moc, co by se v souvislosti s Opavou mohlo a mělo zmínit. Jsa ale omezen místem a bohužel trochu i časem, rozhodl jsem se do tohoto příspěvku vybrat jen to (podle mého názoru) nejdůležitější. Třeba se k Opavě ještě někdy vrátím.



Kostel Nanebevzetí panny Marie Foto: Stanislav Cáběl

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Opavě není jen tak ledajakým kostelem, ale je to tzv. konkatedrála - kostel, který používá stejné vážnosti a stejných práv a výsad jako katedrála a je po ní druhým sídelním kostelem diecéze - biskupa. Opavská konkatedrála je jedinou římskokatolickou konkatedrálou na území České republiky. Založena byla počátkem 13. století řádem německých rytířů a v průběhu desetiletí s přestávkami dokončena. Roku 1540 byla převedena tzv. patronátní práva z rukou řádu německých rytířů na město. Kostel několikrát v průběhu staletí vyhořel, několikrát byl rekonstruován, opravován a přestavován. Naposled počátkem 20. století, kdy byla kostelu částečně navracena jeho "původní gotická podoba".



Kostel Sv. Ducha Foto: Wikipedie

Kostel svatého Ducha a minoritský klášter v Opavě byly postaveny někdy ve 13. století, přesné datum vzniku není známo. V 15. století kostel vyhořel, na počátku 17. století byl vypleněn při protestantských bouřích v Opavě. Určitě je třeba zmínit, že dne 28. září 1811 byla v kostele sv. Ducha provedena Mše c-moll od Ludwiga van Beethovena za účasti samotného skladatele.



Švédská kaple foto: Wikipedie

Ročník XVII., číslo 1

Švédská kaple, správně Kaple svatého Kříže, má stejně dramatický osud jako výše zmíněná konkatedrála. Založena byla Přemkem I. Opavským roku 1394, snad podle vzoru pražského kostela sv. Karla. Byla vyzdobena malbami a velmi cennými freskami. V průběhu třicetileté války kaple sloužila švédským vojákům k protestantským bohoslužbám, odtud její lidový název. V 18. století byla používána jako skladiště a sýpka. Není třeba asi zdůraznit, že interiér dostával opravdu zabrat a cenné malby dostaly poslední ránu z milosti při požáru roku 1859. Roku 1866 postihla Opavu epidemie cholery a okolí kaple začalo být využíváno jako hřbitov, samotná budova pak začala sloužit jako hřbitovní kaple. Protože kapli začalo hrozit zřícení, po dlouhých peripetiích se podařilo r. 1907 kapli vykoupit a mohly začít opravy. Kapli se tak podařilo zachránit, zrestaurovány byly některé nástěnné malby. V roce 1995 byl interiér opět restaurován a kaple byla zařazena na seznam kulturních památek.

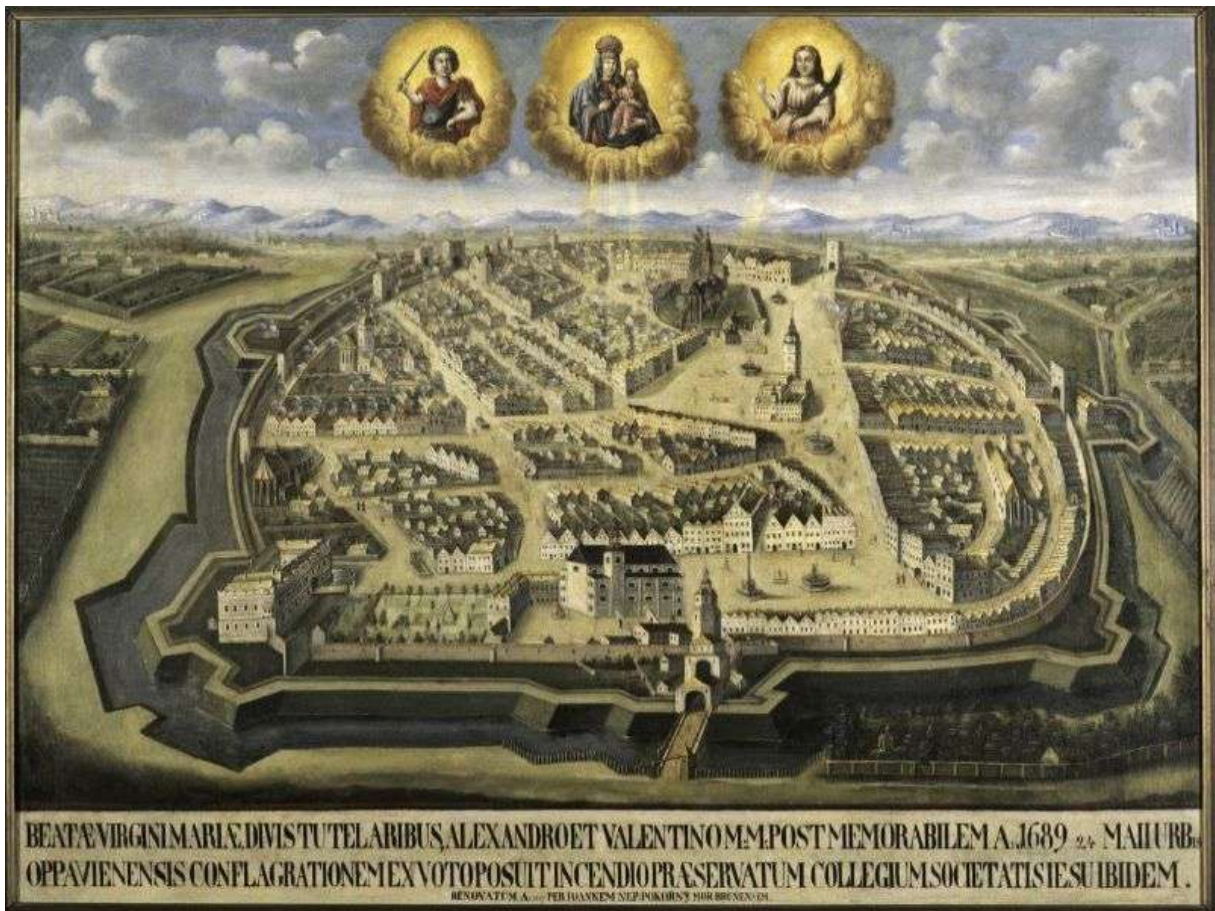


Kostel Sv. Hedviky Foto : Stanislav Cáběl

Nejmladším ze zmiňovaných kostelů je kostel Svaté Hedviky. Roku 1894 založil kněz, katecheta a profesor opavské reálky P. Johann Eichler nadaci pro výstavbu kostela zasvěceného právě svaté Hedvice. Dlouho trvalo shánění peněžních prostředků a hlavně výběr místa, na kterém bude kostel stát. Až v roce 1931(!) byla vyhlášena soutěž na architektonické ztvárnění, zajímavostí je, že se ji mohli zúčastnit pouze architekti, kteří měli nějaký vztah k českému Slezsku - buď se zde narodili nebo zde působili. Vítězem se stal krnovský rodák Leopold Bauer. V srpnu 1933 byl položen základní kámen a v roce 1937 byl kostel dokončen a zkolaudován. Stavba kostela se měla stát vizualizací „slezské

Ročník XVII., číslo 1

ideje“ spojující české i německé Slezany. Bohužel, tento ideál očividně nepadl na úrodnou půdu... Během války sloužil kostel jako skladiště vojenského materiálu, věž kostela jako pozorovatelná Luftwafe. Špička kostela s křížem byla během osvobozování v roce 1945 ustřelena. Jako sklad sloužil kostel až do roku 1989. V roce 1990 byl zapsán jako národní kulturní památka a 16. října 1993 (v den 750. výročí smrti svaté Hedviky) byl olomouckým arcibiskupem slavnostně vysvěcen. Na vrchol kostelní věže se vrátil kříž, resp. replika původního kříže a kostel může konečně sloužit svému účelu.



Pohled na Opavu v roce 1689

Ročník XVII., číslo 1

STALO SE V DOMOVĚ

Tři králové

Počátek roku jsme oslavili prostřednictvím tří králů a potěšili seniory písni a dárčkem.



Masopust

V duchu starých lidových tradic se 21. 2. 2019 v Domově Vesna v rámci komunitního plánování konala masopustní zábava, spojená s průvodem maškar. Po přivítání všech hostů a úvodním slově ředitelky domova paní Ing. Šárky Botlíkové vystoupily děti ze základní umělecké školy v Orlové. Pak jsme si krátce připomenuli, co to vlastně masopust je, odkud masopustní tradice pochází a jaké jsou masopustní zvyky a obyčeje v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Poté se dostalo na průvod maškar, ve kterém nechyběli medvědi, žid, kůň a další masky, bez kterých se žádný masopustní průvod neobejde. Pro následné posezení při hudbě bylo připraveno pravé masopustní pohoštění - zabijačkové výrobky, škvarkové placky a tradiční masopustní "kreplik".

Ročník XVII., číslo 1



Ročník XVII., číslo 1

Myslivecký ples

Tradičně jako každý rok se v Domově Vesna konal tématicky zaměřený ples. Letošní byl inspirován myslivectvím a v tomto duchu byla připravena výzdoba, občerstvení a také soutěže. Po slavnostním zahájení plesu vystoupily tanečnice z taneční skupiny TK JOY (DDM Orlová), mažoretka taneční skupiny TK JOY (DDM Orlová) a děti ze ZUŠ Orlová hrou na dechové nástroje. K poslechu a tanci nám hrál pan Roman Patka, který se snažil plnit přání seniorů a hrát jejich oblíbené songy.

Příjemně jsme se pobavili při soutěži, kdy soutěžící poznávali různé druhy koření, zvuků lesních zvířat a na závěr stříleli na terč. Soutěžící z domovů Pohoda, Sociálních služeb města Orlové, Domov Gorzyce a také klubu seniorů si soutěž užili a jejich výkony byly oceněny dárky. Na plese nechybělo bohaté občerstvení a soutěž o ceny. Touto cestou bychom rádi poděkovali všem sponzorům, kteří darovali cenu do soutěže (Město Orlová, Andra, Prisima, Promos, Distrimed, Semag, Bonno, Kantýna Melišová, Adra, CBA Nuget, MW Dias, Keška, Moje lékárna, Tradetex, Made group, MUDr. Jarzabková).

Příjemně jsme se pobavili a těšíme se na další ročník.

Za Domov Vesna ředitelka Ing. Šárka Botlíková, MBA





Ročník XVII., číslo 1

Duo Jamaha opět v Orlové!

Po roce přijeli do našeho domova otec a syn Alfons a Marian Kotvanovi. Tahle jména asi nikomu moc neřeknou, ale naši uživatelé už ví, že to je populární Duo Jamaha. V úterý 18. prosince vystoupili v Domově Vesna a splnili tak našim seniorům jejich přání z projektu Ježíškova vnoučata. Vystoupení mělo opět obrovský ohlas a oba aktéři nás ujistili, že se do našeho domova vrátí velmi rádi a naše pozvání vždy rádi přijmou.

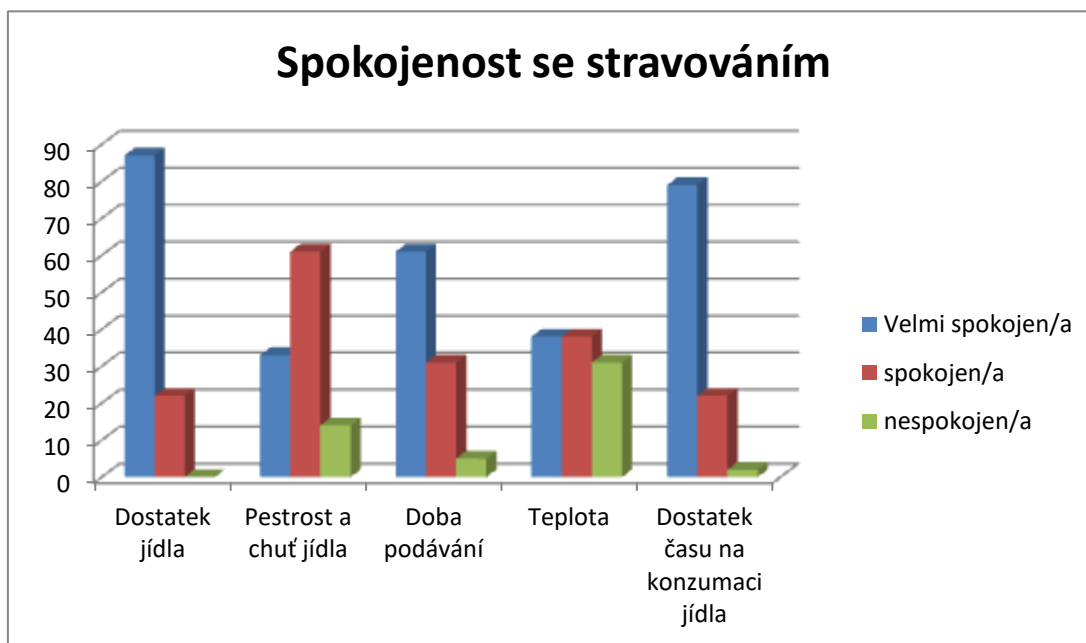


VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.

Tak jako každý rok, tak i loni proběhlo v domově dotazníkové šetření (anketa), které si kladlo za cíl zjistit spokojenost našich uživatelů s poskytovanými službami, chováním personálu a prostředím a podmínkami v Domově Vesna. Pojdme se spolu podívat na některé výsledky.

Jak jste spokojen/a se stravováním

- a) dostatek jídla – velmi spokojeno bylo 87 uživatelů, spokojeno 22 uživatelů a nespokojeni nebyli žádní uživatelé
- b) pestrost a chuť jídla – velmi spokojeno bylo 33 uživatelů, spokojeno 61 uživatelů a nespokojeno 14 uživatelů
- c) doba podávání – velmi spokojeno bylo 61 uživatelů, spokojeno 31 uživatelů, nespokojeni byli 5 uživatelé
- d) teplota – velmi spokojeno bylo 38 uživatelů, spokojeno bylo 38 uživatelů a nespokojeno 31 uživatelů.
- e) dostatek času na konzumaci jídla – velmi spokojeno bylo 79 uživatelů, spokojeno 22 uživatelů, nespokojeni byli 2 uživatelé.



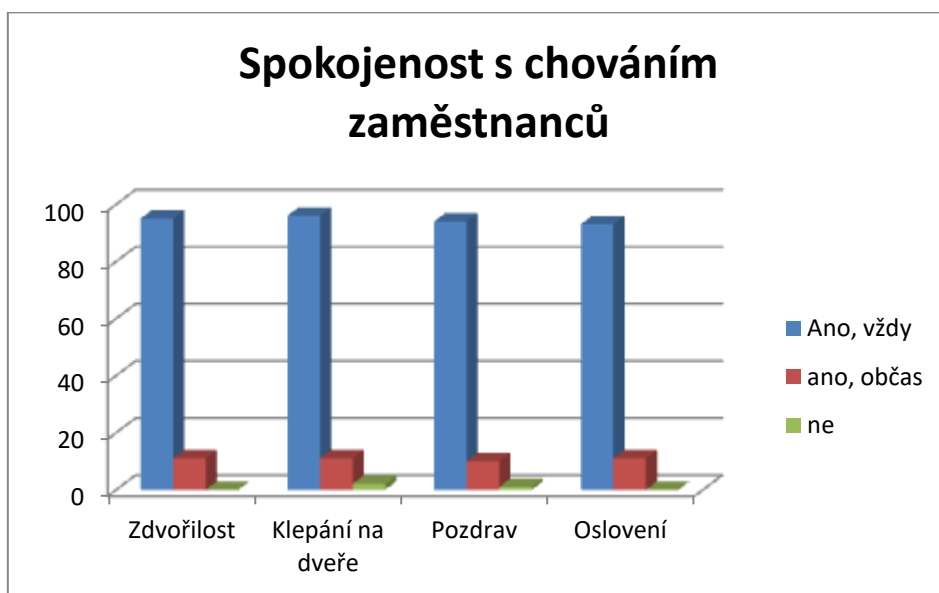
9. Jste spokojen/a s chováním zaměstnanců

a) zdvořilost – ano vždy jsou zdvořilí, odpovědělo 95 uživatelů, ano občas odpovědělo 11 uživatelů a nejsou zdvořilí, neodpověděl žádný z uživatelů.

b) klepání na dveře - ano vždy klepají na dveře, odpovědělo 96 uživatelů, ano občas odpovědělo 11 uživatelů a neklepají, odpověděli 2 uživatelé.

c) pozdrav - ano vždy pozdraví, odpovědělo 94 uživatelů, ano občas odpovědělo 10 uživatelů a nepozdraví, odpověděl 1 uživatel.

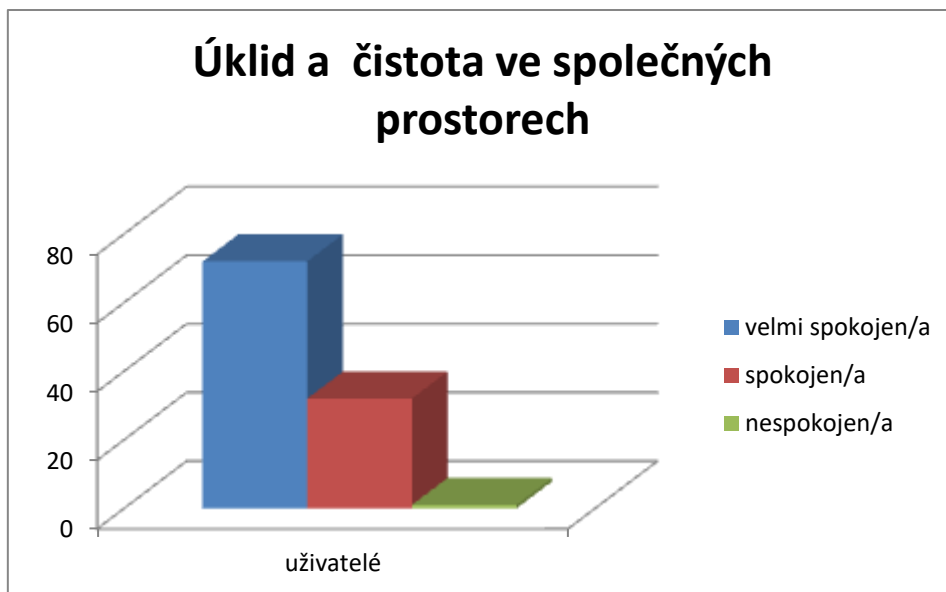
d) oslovení - ano vždy jsou zdvořilí, odpovědělo 93 uživatelů, ano občas odpovědělo 11 uživatelů a nejsou zdvořilí, neodpověděl žádný uživatel.



7. Jak byste ohodnotil/a úklid a čistotu v našem zařízení

a) úklid na pokoji - s úklidem a čistotou bylo velmi spokojeno 71 uživatelů, spokojeno 27 uživatelů a nespokojeno 12 uživatelů.

b) úklid ve společných prostorech – velmi spokojeno bylo 72 uživatelů, spokojeno 32 uživatelů, nespokojen byl 1 uživatel.



ČEŠTINA JE PROSTĚ DOKONALÁ

(Jaromír Hovorka)

Po padesátce počínají pánové, podobní pohasínajícím plamenům, pociťovat první příznaky počínající pohromy. Především prudce poklesne pohlavní pud. Protože pánové přestanou postačovat perversním požadavkům požívačných paniček, počnou pokukovat po patnáctkách. Pubertáče postačí patřičné pohoštění, případně pán popláca prevíta po prdýlce. Políbí-li pak přitažlivá panenka plešatce před přihlížejícími páprdy, polichocený prďola podstrčí poupěti pětistovku pro pořízení parády. Praktické pro patnáctku, postačující pro páprdu. Posléze pánové pozbývají peněz, prohlízejí pouze pornografické plátky pro připamatování podoby, případně polohy přirození protějšiho pohlaví. Po pozbytí pohlavního pudu preferují pánové především pivo. Posedávají po putykách, pěstují pивní panděro, probírají politiku. Polehávají po pohovkách, pokuřují. Příbytkem proniká puch připomínající pálené paznehty. Pánové pořád pošilhávají po plotně. Permanentně předrážděné paničky připravují pamlsky pro přecpaná panděra povalečů. Pak padesátníci počínají pozorovat patologické proměny. Po přečtení příruček pátrají po příznacích pepky, případně přestávají pít. Podvečer pupkáči pobíhají po parcích, podobní předpotopním příšerám. Poděšení představou prokouřených plic, přestávají pokuřovat. Příliš pozdě. Potíží postupně přibývá. Potíže působí pajšl, páteř, paradentosa, prostata. Pánové prostudují pravidla preventivní péče. Polykají prášky, panikaří. Při pověstech provázejících pohřby přátel, postupně pitomí. Poslyš, příteli padesátníku! Proč pohekávat pod peřinou, proč plakat pro pubertální pošetilosti? Potlač přízračné představy, překonej pocity příkoří páchaného přírodou. Připij pivem, pokuř portoriko, pohlad' prdýlku, potom pozři pochutiny, poser postel, poblíž pisoára žij dál !!

A zkuste něco podobného zkomponovat v angličtině!!!



PRO CHYTRÉ HLAVY

Martin se vrátil pozdě večer z oslavy a jeho rodiče se ptali, kolik tam bylo celkem lidí? Martin jim odpověděl, že si počet lidí nepamatuje, ale ví, že si každý s každým potřásl rukou a že se jednalo o 66 potřesení. Dokážete pomoci rodičům určit, kolik bylo na oslavě lidí?

V tomto roce oslavil otec 45 let. Jeho třem synům je nyní 7, 11 a 15 let. Za kolik let se bude věk otce rovnat součtu let jeho synů?

Jeden král neměl žádného syna, ale manželka mu porodila několik dcer. Všechny dcery byly blondýnky, až na dvě. Všechny dcery byly brunety až na dvě. Všechny dcery byly zrzky, až na dvě. Kolik přesně měl král dcer?

Procvičení mozku

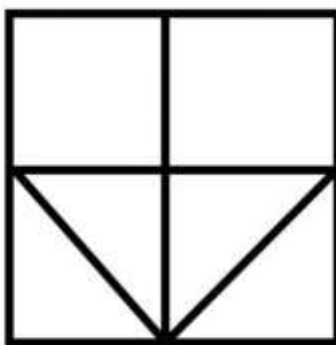
Pro vyřešení těchto úkolů nepoužívejte nic, než svůj mozek. Zkuste si stopnout čas, po který budete úlohy řešit a poté se svým časem určitě pochlubte v diskuzi!

Napište měsíce v roce, jak jdou za sebou.

Napište měsíce v roce pozpátku.

Napište měsíce v roce podle abecedy.

Napište měsíce v roce, které neobsahují písmeno: N



Na obrázku je čtverec s několika čarami uvnitř připomínající okno. Dokážete nakreslit tento obrazec jedním tahem? Samozřejmě nesmíte přejet po nakreslené čáře znovu. Je třeba říci, že to skutečně jde, jak se můžete přesvědčit níže v řešení. Určitě to ale zkuste zvládnout sami, není to tak těžké, jak se na první pohled zdá.

PRO ZASMÁNÍ



kreslenytip.cz

„Pěkně, děti, pozdravte. To je ten pán,
který na vás platí.“



kreslenytip.cz

„Klidně kuřte dál... teď už je to jedno.“

ŘEŠENÍ

Na oslavě bylo celkem 12 lidí

Dva lidé mají 1 potřesení

Tři lidé mají 3 potřesení

Čtyři lidé mají 6 potřesení

Pět lidí má 10 potřesení

Atd....

Jde tedy o číselnou řadu: 1, 3, 6, 10, 15, 21,.....

Vždy přičítáme číslo větší o 1. Až dojdete k 66 tak čísla spočítáte a přičtete jedničku (protože u prvního potřesení nebyl jeden člověk ale dva).

Pokud by se jednalo o větší číslo, můžete použít vzorec: $n(n+1)/2 = 66$ se kterým také dojdete ke správnému výsledku (nesmíte zapomenout zase přičíst jednu osobu).

Věk otce se bude rovnat součtu let jeho synů za 6 let.

Úlohu lze jednoduše spočítat na papíře, nicméně uvedeme i rovnici, podle které se příklad vypočítá:

$$(7+x)+(11+x)+(15+x) = 45+x$$

Král měl přesně tři dcery.

Jednu blondýnku (další dvě nebyly blond), jednu brunetku (další dvě nebyly brunety) a jednu zrzku (další dvě nebyly zrzavé).